

Předkládací zpráva pro Parlament České republiky

V souvislosti s členstvím České republiky v Organizaci Severoatlantické smlouvy (NATO) se každoročně uskuteční velký počet přeletů a průjezdů ozbrojených sil členských států NATO, států zúčastněných v programu European Defence Agency, států zúčastněných v programu Partnerství pro mír (PfP) a rovněž některých dalších států, s nimiž Česká republika udržuje partnerské vztahy, přes území České republiky. Tyto přelety a průjezdy jsou uskutečňovány nejen v rámci výcvikových aktivit, ale též v souvislosti s různými vojenskými operacemi. Úkolem České republiky je maximálně usnadnit realizaci požadavků na takové přelety a průjezdy a dostát tak svým závazkům vyplývajícím z členství v NATO.

Podle článku 43 odst. 5 písm. a) ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb. (dále jen „Ústava“), rozhoduje o průjezdu ozbrojených sil jiných států přes území České republiky nebo o jejich přeletu nad územím České republiky vláda, která je podle článku 43 odst. 6 Ústavy povinna o takových rozhodnutích neprodleně informovat obě komory Parlamentu České republiky. S ohledem na četnost a krátké lhůty předkládání požadavků na přelety a průjezdy ozbrojených sil jiných států přes území České republiky je technicky prakticky nemožné, aby vláda rozhodovala o každém jednotlivém přeletu či průjezdu samostatně.

V případě přeletů a průjezdů uskutečňovaných v souvislosti s probíhající vojenskou operací je navíc ze zahraničně-politického hlediska nevhodné rozhodovat o přeletu či průjezdu těsně před jeho realizací. Potenciální možnost neschválení přeletu či průjezdu může u spojenců důvodně vyvolávat nejistotu a snižovat tak důvěryhodnost České republiky jako spolehlivého partnera.

Nejschůdnějším řešením problému vydávání přeletových a průjezdových povolení ve lhůtách umožňujících realizaci těchto přeletů a průjezdů ozbrojených sil v požadovaných termínech se podle zkušeností z předchozích let jeví vyslovení souhlasu vlády s přelety a průjezdy ozbrojených sil jiných států přes území České republiky, které se uskuteční v nadcházejícím kalendářním roce.

Vláda České republiky svým usnesením ze dne 14. prosince 2015 č. 1046 vyslovila souhlas:

- s přelety dopravních letadel (nákladních, osobních a vrtulníků bez zbraňových a průzkumných systémů) a průjezdy ozbrojených sil států Evropské Unie, které svým podpisem

ratifikovaly smlouvu European Defence Agency „Technical Arrangement concerning Diplomatic Clearances for participants' Military Transport Aircraft in their respective National Airspace or Territory“ (tj. Belgického království, Bulharské republiky, Italské republiky, Kyperské republiky, Litevské republiky, Lotyšské republiky, Spolkové republiky Německo, Nizozemského království, Norského království, Rumunska, Řecké republiky, Slovenské republiky a Švédského království). V roce 2016 po ratifikaci smlouvy vstupuje do tohoto programu taktéž Rakouská republika.

- s přelety a průjezdy ozbrojených sil členských států NATO (tj. Albánské republiky, Belgického království, Bulharské republiky, Dánského království, Estonské republiky, Francouzské republiky, Chorvatské republiky, Islandské republiky, Italské republiky, Kanady, Litevské republiky, Lotyšské republiky, Lucemburského velkovévodství, Maďarské republiky, Spolkové republiky Německo, Nizozemského království, Norského království, Polské republiky, Portugalské republiky, Rumunska, Řecké republiky, Slovenské republiky, Republiky Slovinsko, Spojených států amerických, Španělského království, Turecké republiky a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska) a s přelety letadel Organizace Severoatlantické smlouvy (pod přímým velením NATO),

- s přelety a průjezdy ozbrojených sil států zúčastněných v programu PfP (tj. Arménské republiky, Ázerbájdžánské republiky, Běloruské republiky, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Finské republiky, Gruzie, Irska, Kazašské republiky, Kyrgyzské republiky, Makedonie/FYROM, Maltské republiky, Moldavské republiky, Rakouské republiky, Ruské federace, Srbska, Švédského království, Švýcarské konfederace, Tádžické republiky, Turkmenistán, Ukrajiny a Uzbecké republiky),

- jen s přelety ozbrojených sil (průjezd se nepředpokládá vzhledem ke geografické poloze níže uvedených států) Alžírské demokratické a lidové republiky, Angolské republiky, Bahrajnského království, Čadské republiky, Egyptské arabské republiky, Jordánského hášimovského království, Kamerunské republiky, Státu Katar, Státu Kuvajt, Libanonské republiky, Marockého království, Mauritánské islámské republiky, Nigerské republiky, Nigerijské federativní republiky, Pakistánské islámské republiky, Sultanátu Ománu, Království Saúdské Arábie, Senegalské republiky, Státu Spojených arabských emirátů, Tuniské republiky, Tožské republiky přes území České republiky v době od 1. ledna do 31. prosince 2016.

U všech zemí ve výše uvedených odstavcích, vláda rovněž vyjadřuje souhlas s lety

letadel ozbrojených sil přepravujících ústavní činitele na palubě.

Na základě ustanovení článku 43 odst. 6 Ústavy budou informovány obě komory Parlamentu České republiky o přeletech a průjezdech ozbrojených sil jiných států přes území České republiky, uskutečněných na základě předmětného usnesení vlády, a to do 25. září 2016 za 1. pololetí 2016 a do 25. března 2017 za 2. pololetí 2016. Odůvodnění těchto pololetních informací bylo uloženo ministru obrany.

Vláda dále vyslovila souhlas s uskutečněním pouze přeletů letadel ozbrojených sil ostatních států (tedy států mimo NATO a PfP i mimo uvedený výčet) za předpokladu dodržení následujících zásad:

1. Ministerstvo zahraničních věcí nevysloví proti uskutečnění daného letu námitky,
2. Odbor vojenské dopravy bude mít možnost vydat pro požadovaný let pouze jednorázové přeletové, případně přistávací povolení, s platností omezenou na 72 hodin a postoupí údaje potřebné k zabezpečení letu příslušným orgánům letového provozu,
3. v informaci o přeletech a průjezdech ozbrojených sil jiných států uskutečněných přes území České republiky v příslušném období, zpracované na základě bodu II/2 usnesení vlády ze dne 14. prosince 2015 č. 1046, budou výslovně uvedeny lety, pro které bylo vydáno jednorázové povolení.

Tento podmíněný souhlas umožní uskutečňovat i lety, které by jinak nemohly být realizovány, neboť z časových a procedurálních důvodů by nemohl být do plánovaného data přeletu získán souhlas vlády, ačkoli k jejich zamítnutí nejsou žádné objektivní důvody.

V Praze dne 14. prosince 2015

Předseda vlády

Mgr. Bohuslav Sobotka, v. r.